

545

Besluit van 22 oktober 1986, houdende wijziging en aanvulling van de in het Bevoegdhedenbesluit WBO genoemde bewijzen van bekwaamheid

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen van 27 augustus 1986, nr. 7783/2352, centrale directie Wetgeving en Juridische Zaken;

Gelet op artikel 116, vierde en vijfde lid, van de Wet op het basisonderwijs (Stb. 1984, 2);

Gehoord de Onderwijsraad (advies van 13 mei 1986, nr. 1/102 P);

De Raad van State gehoord (advies van 11 september 1986, nr. W05.86.0456);

Gezien het nader rapport van de Staatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen, van 16 oktober 1986 nr. 8041/2352, centrale directie Wetgeving en Juridische Zaken;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

Het Bevoegdhedenbesluit WBO (Stb. 1985, 196) wordt gewijzigd als volgt:

A

Artikel 2 komt te luiden:

Artikel 2. Reikwijdte

1. Dit besluit bepaalt aan welke bewijzen van bekwaamheid, naast de in de wet genoemde bewijzen van bekwaamheid, de bevoegdheid tot het geven van onderwijs in een of meer onderwijsactiviteiten als bedoeld in artikel 9, eerste lid, van de wet, is verbonden.

2. Dit besluit bepaalt aan welke bewijzen van bekwaamheid de bevoegdheid tot het geven van onderwijs in de Friese taal, bedoeld in artikel 9, vierde lid, van de wet, is verbonden.

3. Dit besluit bepaalt aan welke bewijzen van bekwaamheid de bevoegdheid tot het geven van onderwijs als bedoeld in artikel 10, eerste lid, van de wet, is verbonden.

B

Artikel 3 wordt gewijzigd als volgt:

1. In onderdeel g wordt na de woorden «Nederlandse Antillen» ingevoegd: of in Aruba.
2. In de onderdelen h en i wordt na het woord «tevens» ingevoegd: zijnde.
3. Na onderdeel i wordt onder verandering van de punt aan het einde van het onderdeel in een puntkomma een nieuw onderdeel j toegevoegd, luidende:
 - j. de akte N gy + p.d.

C

Artikel 4 wordt gewijzigd als volgt:

1. In onderdeel d wordt na de woorden «Nederlandse Antillen» ingevoegd: of in Aruba.
2. In de onderdelen e en f wordt na het woord «tevens» ingevoegd: zijnde.
3. Onder verlettering van onderdeel g tot onderdeel i worden de nieuwe onderdelen g en h ingevoegd, luidende:
 - g. de akten van bekwaamheid tot het geven van middelbaar onderwijs in het hand- en lijntekenen, tevens zijnde Q, volgens het programma vastgesteld bij Koninklijk besluit van 29 november 1932, Stb. 566, akte MA + MB;
 - h. de akten van bekwaamheid tot het geven van middelbaar onderwijs in het hand- en lijntekenen, tevens zijnde Q, volgens het programma vastgesteld bij Koninklijk besluit van 28 mei 1936, Stb. 366, akte MA + MB;
4. Onder verandering van de punt aan het einde van onderdeel i in een puntkomma worden aan het artikel de volgende nieuwe onderdelen toegevoegd:
 - j. de akte van bekwaamheid B tot het geven van middelbaar onderwijs in het tekenen, tevens zijnde bewijs van pedagogische en didactische voorbereiding;
 - k. het diploma van een school voor kunstonderwijs op het terrein van de beeldende kunsten, afdeling opleiding leraren op eerste graadsniveau in het tekenen;
 - l. de akte NXI + p.d.;
 - m. de akte Nht + p.d.;
 - n. de akte NIIa + p.d.;
 - o. de akte NIIb + p.d.;
 - p. de akte Nd + p.d.;
 - q. de akte van bekwaamheid van de tweede graad in twee vakken waaronder tekenen (n) dan wel akte van bekwaamheid van de tweede graad in tekenen (n), tevens getuigschrift tot het geven van godsdienstonderwijs, uitgereikt door de instituten voor de opleiding van leraren, die uit de openbare kas bekostigd zijn krachtens de Experimentenwet onderwijs (zgn. NLO's);
 - r. de akte van bekwaamheid van de derde graad in twee vakken waaronder tekenen (n) dan wel akte van bekwaamheid van de derde graad in tekenen (n), tevens getuigschrift tot het geven van godsdienstonderwijs, uitgereikt door de instituten voor de opleiding van leraren, die uit de openbare kas bekostigd zijn krachtens de Experimentenwet onderwijs (zgn. NLO's).

D

Na artikel 4 wordt een artikel 4a ingevoegd, luidende:

Artikel 4a. Muziek

De bewijzen van bekwaamheid die bevoegdheid verlenen tot het geven van onderwijs in de expressie-activiteit muziek zijn:

- a. het getuigschrift van met goed gevolg afgelegd doctoraal examen muziekwetenschap;
- b. het diploma CII schoolmuziek, uitgereikt door een van rijkswege erkende instelling voor muziekvakonderwijs;
- c. de akte van muziekonderwijs B, schoolmuziek, uitgereikt door een van rijkswege benoemde commissie voor de staatsexamens voor muziek of door een van rijkswege erkende instelling voor muziekvakonderwijs;
- d. de akte muziekonderwijs A, algemene muzikale vorming, uitgereikt door een van rijkswege benoemde commissie voor de staatsexamens voor muziek of door een van rijkswege erkende instelling voor muziekvakonderwijs;
- e. het getuigschrift of diploma Gehrels voor het nijverheidsonderwijs of voor het landbouwonderwijs;
- f. het getuigschrift of diploma Ward voor het nijverheidsonderwijs of voor het landbouwonderwijs (eerste en tweede jaar);
- g. verklaring van de uit 's Rijks kas bekostigde tijdelijke derdegraads applicatiecursus muziek.

E

Artikel 5 komt te luiden:

Artikel 5. Handvaardigheid

De bewijzen van bekwaamheid die bevoegdheid verlenen tot het geven van onderwijs in de expressie-activiteit handvaardigheid zijn:

- a. de akte van bekwaamheid tot het geven van lager onderwijs in de nuttige handwerken voor meisjes (akte k);
- b. de akte van bekwaamheid tot het geven van lager onderwijs in de vrouwelijke handwerken (akte u);
- c. de akte van bekwaamheid tot het geven van lager onderwijs in de handenarbeid (akte r);
- d. de akte Na + p.d.;
- e. de akte Nd + p.d.;
- f. de akte Nht + p.d.;
- g. de akte Nq + p.d.;
- h. de akte Nr + p.d.;
- i. de akte Ns + p.d.;
- j. de akte NXX + p.d.;
- k. het diploma van de uit 's Rijks kas bekostigde tweede graads applicatie cursus textiele werkvormen;
- l. de akte van bekwaamheid van de tweede graad in twee vakken waaronder textiele werkvormen (l) dan wel akte van bekwaamheid van de tweede graad in textiele werkvormen (l), tevens getuigschrift tot het geven van godsdienstonderwijs, uitgereikt door de instituten voor de opleiding van leraren, die uit de openbare kas bekostigd zijn krachtens de Experimentenwet onderwijs (zgn. NLO's);
- m. de akte van bekwaamheid van de tweede graad in twee vakken waaronder handvaardigheid (m) dan wel akte van bekwaamheid van de tweede graad in handvaardigheid (m), tevens getuigschrift tot het geven van godsdienstonderwijs, uitgereikt door de instituten voor de opleiding van leraren, die uit de openbare kas bekostigd zijn krachtens de Experimentenwet onderwijs (zgn. NLO's);
- n. de akte van bekwaamheid van de derde graad in twee vakken waaronder textiele werkvormen (l) dan wel akte van bekwaamheid van

de derde graad in textiele werkvormen (l), tevens getuigschrift tot het geven van godsdienstonderwijs, uitgereikt door de instituten voor de opleiding van leraren, die uit de openbare kas bekostigd zijn krachtens de Experimentenwet onderwijs (zgn. NLO's);

o. de akte van bekwaamheid van de derde graad in twee vakken waaronder handvaardigheid (m) dan wel akte van bekwaamheid van de derde graad in handvaardigheid (m), tevens getuigschrift tot het geven van godsdienstonderwijs, uitgereikt door de instituten voor de opleiding van leraren, die uit de openbare kas bekostigd zijn krachtens de Experimentenwet onderwijs (zgn. NLO's);

p. het diploma voortgezette studie handenarbeid, behaald vóór 1 augustus 1977, van de Vereniging voor Handenarbeid, de RK Vereniging voor Handenarbeid of de Vereniging tot bevordering van het Voorbereidend Vakonderwijs en van het Onderwijs in Handenarbeid in de provincies Groningen, Friesland en Drenthe;

q. het staatsdiploma handvaardigheid (handenarbeid) B;

r. het staatsdiploma handvaardigheid (handenarbeid) A;

s. het diploma van een school voor kunstonderwijs op het terrein van de beeldende kunsten, afdeling opleiding leraren op eerste graadsniveau in handvaardigheid of textiele werkvormen;

t. de akte van bekwaamheid tot het geven van lager onderwijs in de handenarbeid, behaald in (het voormalige) Nederlands-Indië;

u. de akte van bekwaamheid tot het geven van lager onderwijs in de handenarbeid, vóór 1 januari 1981 behaald in Suriname;

v. de akte van bekwaamheid tot het geven van lager onderwijs in de handenarbeid, behaald in de Nederlandse Antillen of in Aruba;

w. de Nederlands-Antilliaanse akte van bekwaamheid voor het geven van middelbaar onderwijs in handenarbeid/handvaardigheid als bedoeld in het Landsbesluit van 25 april 1966, Publicatieblad 1966, nr. 99;

x. de Nederlands-Antilliaanse akte van bekwaamheid tot het geven van onderwijs in handenarbeid/handvaardigheid, uitgereikt door de Stichting Scholen Broeders van Dongen vóór 11 mei 1966.

F

Artikel 6 wordt gewijzigd als volgt:

Onder wijziging van de punt aan het einde van het artikel in een puntkomma worden de volgende onderdelen aan het artikel toegevoegd:

e. de akte van bekwaamheid B tot het geven van middelbaar onderwijs in de Friese taal en letterkunde + het daarbij behorende bewijs van pedagogische en didactische voorbereiding;

f. de akte van bekwaamheid B tot het geven van middelbaar onderwijs in de Friese taal uitgereikt voor het jaar 1955 door de Stichting «De Fryske Akademy»;

g. het getuigschrift van met goed gevolg afgelegd doctoraalexamen in een der taal- en letterkundige studierichtingen van de faculteit der letteren, indien in het bezit van het bewijs van p.d.v. voor het vak Fries (aantekening op getuigschrift) en indien tevens het doctoraalexamen is afgelegd in de studierichting Friese taal- en letterkunde, of Friese taal- en letterkunde (in volle omvang) bijvak was van het doctoraalexamen;

h. het getuigschrift van met goed gevolg afgelegd doctoraalexamen geschiedenis, indien in het bezit van het bewijs van p.d.v. voor het vak Fries (aantekening of getuigschrift) en indien tevens Friese taal- en letterkunde (in volle omvang) bijvak was van het doctoraalexamen;

i. het getuigschrift van met goed gevolg afgelegd doctoraalexamen kunstgeschiedenis en archeologie, indien in het bezit van het bewijs van p.d.v. voor het vak Fries (aantekening op getuigschrift) en indien tevens Friese taal- en letterkunde (in volle omvang) bijvak was van het doctoraalexamen;

j. het getuigschrift van met goed gevolg afgelegd doctoraalexamen archeologie, indien in het bezit van het bewijs van p.d.v. voor het vak Fries (aantekening op getuigschrift) en indien tevens Friese taal- en letterkunde (in volle omvang) bijvak was van het doctoraalexamen.

G

Na artikel 6 worden de artikelen 6a en 6b ingevoegd, luidende:

Artikel 6a. Bewijzen van bekwaamheid die tevens bevoegdheid verlenen voor Friese Taal

Bewijzen van bekwaamheid, als bedoeld in artikel 116, eerste lid, van de wet die tevens bevoegdheid verlenen tot het geven van onderwijs in de Friese taal zijn:

- a. de akte van bekwaamheid als leraar basisonderwijs waarop is vermeld dat examen is afgelegd in het onderdeel Friese taal;
- b. de akte van bekwaamheid als onderwijzer of volledig bevoegd onderwijzer met de op deze akte aangetekende bevoegdheid tot het geven van onderwijs in de Friese taal (aantekening w);
- c. de akte van bekwaamheid als onderwijzer of volledig bevoegd onderwijzer waaraan niet tevens de bevoegdheid tot het geven van onderwijs in Friese taal is verbonden (aantekening w) tezamen met een verklaring dat de lessen in het vak Fries zijn gevolgd, uitgereikt door het bevoegd gezag van de hierna genoemde opleidingsscholen, in de daarachter genoemde jaren:
 - de Christelijke opleidingsschool voor onderwijzers «Claercamp» te Dokkum, 1976 tot en met 1981;
 - de Christelijke opleidingsschool voor onderwijzers «De Him» te Sneek, 1977 tot en met 1981;
 - de Rijksopleidingsschool voor onderwijzers te Heerenveen, 1978 tot en met 1981;
 - de Rijksopleidingsschool voor onderwijzers te Leeuwarden, 1979 tot en met 1981;
 - de Rijksopleidingsschool voor onderwijzers te Drachten, 1979 tot en met 1981;
 - de Christelijke opleidingsschool voor onderwijzers van het Ichthus College te Drachten, 1980 en 1981;
 - de Christelijke opleidingsschool voor onderwijzers «Mariënborg» te Leeuwarden, 1979 tot en met 1981;
 - de Rooms-katholieke opleidingsschool voor onderwijzers te Steenwijkerwold, 1982.
- d. de akte van bekwaamheid als onderwijzer, volledig bevoegd onderwijzer, hoofdonderwijzer, leidster bij het kleuteronderwijs of hoofdleidster bij het kleuteronderwijs, tezamen met
 - een verklaring waaruit blijkt, dat met gunstig resultaat een uit 's Rijks kas bekostigde applicatiecursus Friese taal is gevolgd;
 - een akte van bekwaamheid, diploma of getuigschrift als bedoeld in artikel 6.

Artikel 6b. Niet-Nederlandse taal en cultuur

De bewijzen van bekwaamheid, die bevoegdheid verlenen tot het geven van onderwijs in niet-Nederlandse taal en cultuur, als bedoeld in artikel 10, eerste lid, van de wet zijn:

- a. het diploma van de applicatiecursus volledig bevoegd onderwijzer voor buitenlandse onderwijsgegenden;
- b. het diploma van de applicatiecursus eigen taal en cultuur.

De bevoegdheid bedoeld in de eerste volzin betreft het geven van onderwijs in de taal en cultuur van het land van oorsprong van de bezitter van het diploma of van diens ouders.

ARTIKEL II

Dit besluit treedt in werking met ingang van de tweede dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst en werkt terug tot en met 1 augustus 1986, met uitzondering van artikel I, onderdelen A en G, die terugwerken tot en met 1 augustus 1985.

ARTIKEL III

De tekst van het besluit wordt door Onze Minister van Justitie in het Staatsblad geplaatst.

Het advies van de Raad van State wordt niet openbaar gemaakt op grond van het bepaalde in artikel 25a, derde lid, onder b, van de Wet op de Raad van State.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State.

's-Gravenhage, 22 oktober 1986

Beatrix

De Staatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen,
N. J. Ginjaar-Maas

Uitgegeven de zesde november 1986

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

NOTA VAN TOELICHTING

Algemeen

Volgens het huidige Bevoegdhedenbesluit WBO (Stb. 1985, 196) zijn voor vakonderwijs dezelfde bewijzen van bekwaamheid voorgeschreven als waarvoor onder het regiem van de Lager-onderwijswet 1920 bewijzen van bekwaamheid waren voorgeschreven.

Ik meen dat het thans aanbeveling verdient om het aantal bewijzen van bekwaamheid die bevoegdheid verleent tot het geven van vakonderwijs uit te breiden. De uitbreiding heeft betrekking op een groot aantal bewijzen van bekwaamheid die de bevoegdheid verlenen tot het geven van voortgezet onderwijs. De reden van deze uitbreiding is gelegen in het feit dat daardoor de bevoegde gezagsorganen meer armslag krijgen bij het benoemen van leraren vakonderwijs. De uitbreiding van het aantal bewijzen van bekwaamheid heeft betrekking op alle onderwijsactiviteiten waarvoor reeds volgens het thans vigerende besluit bewijzen van bekwaamheid zijn aangewezen en op de expressie-activiteit muziek.

Overigens wijs ik erop dat het uitgangspunt bij het beleid rond het basisonderwijs is, dat het onderwijs aan de 4- tot 12-jarigen over de volle breedte dient te worden verzorgd door de groepsleraar. De nieuwe opleidingen voor het basisonderwijs, de Pabo's, zijn volgens dit uitgangspunt ingericht en zij zullen dan ook straks leraren moeten afleveren die als groepsleraar – dus over de volle breedte – zullen kunnen functioneren.

Op de scholen voor basisonderwijs in de provincie Friesland vormt de Friese taal een verplicht onderdeel van het onderwijs, tenzij gedeputeerde staten op verzoek van het bevoegd gezag ontheffing van deze verplichting hebben verleend.

Aldus de strekking van artikel 9, vierde lid, van de wet. De in artikel 116, eerste lid, der wet genoemde bewijzen van bekwaamheid omvatten niet automatisch de bevoegdheid tot het geven van onderwijs in de Friese taal op de basisschool.

In artikel 6a worden die bewijzen van bekwaamheid opgesomd welke naast de bevoegdheid tot het geven van onderwijs genoemd in artikel 9, eerste lid, van de wet tevens bevoegdheid verlenen tot het geven van onderwijs in de Friese taal.

Deze bevoegdheid kan blijken uit de vermelding op de akte van bekwaamheid dat examen is afgelegd in het onderdeel Friese taal, zoals in onderdeel a, uit een aantekening op de akte van bekwaamheid zoals in onderdeel b, uit een verklaring die bij de akte behoort, zoals in onderdeel c, of uit een verklaring dat met gunstig gevolg een uit 's Rijks bekostigde applicatiecursus Friese taal is gevolgd.

Het diploma van de applicatiecursus volledig bevoegd onderwijzer voor buitenlandse onderwijsgevenden en het diploma van de applicatiecursus eigen taal en cultuur geven volgens artikel 6b bevoegdheid tot het geven van onderwijs in niet-Nederlandse taal en cultuur aan leerlingen met een niet-Nederlandse culturele achtergrond als bedoeld in artikel 10 van de wet.

Deze diploma's verlenen slechts bevoegdheid tot het geven van onderwijs in de taal en cultuur van het land waaruit de gediplomeerde of diens ouders afkomstig zijn.

Ontvangen adviezen

De Algemene bond van onderwijzend personeel (ABOP) staat afwijzend tegenover de uitbreiding van het aantal bewijzen van bekwaamheid in het Bevoegdhedenbesluit WBO, met name omdat de opleidingen voor de in

het onderhavige besluit bedoelde bewijzen van bekwaamheid zich richten op het geven van voortgezet onderwijs.

Naar aanleiding daarvan kan worden opgemerkt dat de voorgestelde wijziging van het Bevoegdheidsbesluit WBO verband houdt met het beleid ten aanzien van de opleidingen voor lager-onderwijsakten (L.O.-akten). Deze bewijzen van bekwaamheid geven bevoegdheid voor de voormalige derde graadssector van het voortgezet onderwijs en tevens voor vakonderwijs in het basisonderwijs. Mede met het oog op het feit dat deze akten op termijn niet meer worden uitgereikt, is het noodzakelijk het aantal in het Bevoegdheidsbesluit WBO aangewezen bewijzen van bekwaamheid uit te breiden.

De Onderwijsraad kan zich verenigen met dit besluit.

De Raad is van mening dat met de inschakeling van vakleraren in het basisonderwijs terughoudendheid moet worden betracht.

Naar aanleiding daarvan kan worden opgemerkt dat de formatie voor vakonderwijs zoals geregeld in het Formatiebesluit WBO (Stb. 1985, 337) geen wijziging ondergaat door de onderhavige regeling. Slechts het aantal bewijzen van bekwaamheid die bevoegdheid verlenen tot het geven van vakonderwijs is uitgebreid.

De Onderwijsraad vraagt zich af of, de leerkrachten die een tijdelijke ontheffing hadden gekregen, nu ook met ingang van 1 augustus 1985 als bevoegd worden aangemerkt.

De Onderwijsraad doelt hier kennelijk op de bevoegdheid welke op basis van artikel 3 van de WBO kan worden gegeven. Deze (tijdelijke) bevoegdheid staat los van het onderhavige ontwerp-besluit. Slechts houders van een bewijs van bekwaamheid als bedoeld in artikel 6b van het onderhavige besluit, zijn met terugwerkende kracht tot 1 augustus 1985 bevoegd onderwijs in eigen taal en cultuur te geven.

De Raad vraagt zich tevens af of diegenen die voor 1 augustus 1985 een permanente bevoegdheidsverklaring hebben gekregen ook per 1 augustus 1985 als bevoegd worden aangemerkt.

In dit verband kan worden verwezen naar artikel 116, tweede lid, van de Wet op het basisonderwijs, waarin is geregeld dat deze categorie leraren met ingang van 1 augustus 1985 bevoegd zijn voor het onderwijs in eigen taal en cultuur.

De ontvangen adviezen geven mij geen aanleiding de onderhavige regeling te wijzigen.

Deregulering

Dit voorstel is getoetst aan de Aanwijzingen inzake de toetsing van ontwerpen van wet en van algemene maatregelen van bestuur. Het ontwerp ontmoet uit dereguleringsoogpunt geen bezwaren.

Artikel II

De terugwerkende kracht tot en met 1 augustus 1985, welke in dit besluit is opgenomen, voorkomt dat er vanaf 1 augustus 1985 niet zou zijn bepaald wie bevoegd is voor het geven van Fries (artikel 6a) en niet-Nederlandse taal en cultuur (artikel 6b) in het basisonderwijs.

De Staatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen,
N. J. Ginjaar-Maas